٦٩٩ نچی نومر ١٣٢٩ سنه ٧ رجب — سه‌شنبه — ١٩١١ سنه ٢١ ایيون №699

ГАЗЕТА „ЮЛДУЗЪ“
Цѣна 4 руб. на годъ
Редакція и Контора:
Казань, номера „Болгаръ“ № 19-й.
АДРЕСЪ:
Казань, редакція „ЮЛДУЗЪ“
Russie, Kazan, redaction „julduz“.
Плата за объявленія:
(25) и (15) коп.
Телефонъ № 748

یولدز

«یولدز»
یکشنبه، سه‌شنبه و پنجشنبه کونلرنده هفته‌ده اوچ مرتبه نشر ایدلور، ملی جریده ترکیه‌در.
بهاسی: بر سنه اوچون دورت صوم، آلتی آی اوچون ایکی صوم، اوچ آی اوچون بر صوم ٢٠ تیین‌در.
آدریس آلماشدرو ٢٨ تیین.
اداره‌سی بچن بازارنده «بلغار» مسافرخانه‌سنده ١٩ نچی نومره‌ده‌در.

غایت مهم کتابلر:
الفصل فی الملل والاهواء والنحل. هامشنده الملل والنحل ٥ صوم
مکارم الاخلاق. للعلامة الطبرسی. هامشنده وسیلة العظمی، فی شمائل المصطفی. بهاسی ٨٠ تیین.
خزینة الاسرار. للسید محمد حقی النازلی. هامشنده حصن الحصین من کلام سید المرسلین بهاسی ١ صوم.
زاداتکه‌سز تالوڤ یبارلمی. یول مصاریفی آلوچیدن. زاداتکه‌غه مارکه‌ده یاری.
آدریس: Оренбургъ یاکه Уфа Т-ву Каримовъ Хусаиновъ и К о.

معارف کتبخانه‌سی
مشاهیر الاسلام مجید وهبی. ٥ صوم ٥٠ تیین
اوقیانوس لغت ١٥ « «
مراح الارواح نه ترجمه‌سی ٣ « ٥٠ «
خادمی شرح طریقهٔ محمدیه ٤ « ٥٠ «
کشف الظنون ٥ « «
مجمع الانهر شرح ملتقی الابحر ٤ « ٥٠ «
آدریس: Казань „Маарифъ“

یول کتبخانه‌سی
سلف صالح قلمیله تألیف قیلنوب مصرده یاکی طبع قیلنمش گوزل وهم کتابلر کیلگانی صورتده مصردن یاکی غنه کیترلدی.
الاتقان فی علوم القرآن بهاسی ٢ صوم ٥٠
الامامة والسیاسة ١ صوم
الاصابة فی تمییز الصحابة ٨ جلدده ١٢ صوم
الاسلام والرد علی منتقدیه ١ صوم ٢٠
اشهر مشاهیر الاسلام بهاسی ٥ صوم ٥٠
بدائع الصنائع فی ترتیب الشرائع فقه‌دن گوزل ومفید بر کتابدر یدی جزء بهاسی ٢٥ صوم
آدریس: Казань, „Юлъ.“

تجارتخانه برادران کریمفلر. قزان، اورنبورغ، اوفا
آول خلقلرینک حیوان آصراو هم باقچه تربیه‌لو اشلرن یاخشیرتو مقصودی ایله توبه‌نده‌گی رساله‌لر نشر ایتولدی.
آول خلقلرینک صارق تربیه‌سینی یاخشیرتو بهاسی ٨ تیین.
صفر » ٧ »
آول خلقلرینک خدمت آطلری حقنده » ٨ »
آلماغاچی اوسدرو اوچون یول باشچی » ٨ »
باقچه تربیه‌سی » ٥ »
Казань, Оренбургъ, Уфа, { Бр. Каримовымъ.

باصلوب چقدی
مکتب کتبخانه‌سندن برنچی کتاب
میاو بیکه
شاعر عبدالله افندی طوقایف اثری
ماچی‌نینک خلق وطبیعتینی وحالت روحیه‌سینی تیکشروب شونی شعر ایله ماهرانه تصویر ایته. بهاسی ١٠ تیین. پوچته ایله ١٢ تیین.
آدریس: Казань „Сабахъ“

تش طبیبی Ал. М. Бурляндъ
آلیکساندر مارکوڤیچ بورله‌ند
آورولارنی هر کون ٩ دن ٤ که قدر قبول ایته. تیخوڤینسکی هم‌چه‌ن بازاری اورام‌لری چاتنده برادران کریمفلر یورطنده.

اصلاح حروف.

مطبوعاتمزده اصلاح حروف طبعیه مسئله‌سی کوندن کون قوتله‌نمکده‌در. بو مسئله مصرده واستانبولده برنیچه مرتبه‌لر تلگه آلنوب تکرار طاشلانغان ایدی. بو یللرده اول طرفلرده‌ده ینه قوزغالوب طورا.

بواشکه آرتق اهمیت بیروب قاراوچیلرده بار. واقعا، حروف عربیه‌نی اساسندن اوزگه‌رتو الوغ وخوفلی بر اشدر. حروف عربیه‌نینک یازماسن اوزگه‌رتو اصلا جائز توگلدر، چونکه اول شعار اسلامنینک الوغلرندندر. یاخشیمی، یامانمی عصرلر ایله اشله‌نوب اوزنچه حسن طبیعیینه ایرشمشدر. خطلر آراسنده یازو اوچون اینک سهلی حروف عربیه ایکانی اونوتلماسون. مسلمانلر حروف عربیه سایه‌سنده استینوگرافیه کلفتندن مستغنیدرلر. بوننک قدرن بلمک کیره‌ک.

اما مطبعه اشکالی ایسه، بوگا باشقه. روس مطبعه‌لرنده برنیچه‌یوز اشکال مختلفه واردر. قایسی قویرقلی، قایسی بوتاقلی. قایسی کوله‌گه‌لی قایسی قووشلی.

باشقه ملتکه ممکن اولدیغی کبی مسلمانلرغه‌ده مطبعه وعنوانلر (ڤیڤیسکالر) اوچون تورلی شکللر اختراع قیلو ممکن بولور. هم اربابی طرفندن قیلنمقده‌در. لکن بو اختراع قیلناچق اشکالده ایکی شرط محفوظ اولمالی: بری حسن ومرغوبیت. ایکنچیسی مهم اجزاسنده حروف عربیه‌دن یراقلانماق.

بو شرطلر محفوظ اولمق شرطیله هر تورلی اشکال تصویر وتصور ایتمه‌لی. ذوق سلیم اربابی تورلی شکللردن برن یا برنیچه‌سن قبول ایته‌ر.

بو بابده بوگاقدر اختراع ایتلگان شکللرنینک اینک مرغوب وگوزه‌لی برادران رامیيفلر طرفندن عرض قیلنغان خط طباعت نمونه‌لریدر.

«شورا» مجموعه‌سنده آلپاروف وسلطانوف اسملی افندیلر مطبعه اوچون باش حرفلرنی تقدیم قیلالر. بونی ده قبول ممکندر.

بو فکر، کوبدن توگل «یولدز» اداره‌سی طرفندن ده عرض قیلنمش ایدی.

لکن باش حرفلرنی بو حاللرنچه قبول ایتو مناسب توگلدر. چونکه آخرلرنده‌غی چیکلری طوپیق بولوب طورادر. بو استحاله‌نی بتر واوچون هر حرفنینک آخرینه نقطه زورلغنده‌غنه اوچی یوغاری قاراب طوراطورغان بر بیزه‌ک آرتدرمالی: حرفلر اوزلری قالنچه ایتوب اشله‌نمه‌لی. آخرلرنده اولان جزئی بیزه‌کلر حرفلرنی اساسلرندن یراقلاندرماسه‌لر کیره‌ک.

بو حرفلر بو کونلرده قزانده اهلی طرفندن تصویر وترسیم قیلنمقده‌درلر.

اولگرگاندن صونک یولدزده اعلان عنوانلرنده کورنه باشلارلر.

آلبانیه مسئله‌سی حقنده صربیه دیپلوماتینک فکری.

صربیه دیپلوماتلرندن برسی پایتخت گازیته‌لرندن برسینه آلبانیه مسئله‌سینه دائر اوشبو سوزلرنی سویله‌گان:

صوغش بولاچقمی، یوقمی؟ اینک مهم مسئله شول. آندن قالغانی اهمیتسز واق مسئله‌لردر. یاڤروپا دیپلوماتلری صوغش بولماس دیب فرض قیلالر. بوننک ایکی سببی بار: آفستریه صوغشقه رضا توگل هم آننک بولوون‌ده تله‌می. چونکه صوغش سایه‌سنده آفستریه‌نینک سنجاقنی آلو امیدی بتونله‌ی بتو احتمالی بار. اگر آفستریه سنجاقنی ترکیه‌گه بیرسه اوزیننک حرب جهتندن بیک مهم هم بیک یاخشی بولغان گرانیتسه‌سن غایب ایتکان بولاچقدر. اگرده صوغش بولا قالسه روسیه، اوزنده سنجاقنی آلو فکری بولماغانلقدن آنی چورناگوریيه‌غه بیر وطرفنده بولاچقدر. بو اشکه آفستریه‌نینک هیچ راضی بولو احتمالی یوقدر. آفستریه سنجاقنی قولندن ییبه‌رمه واوچون نی قدر مصارف چقسه‌ده قزغانمایاچقدر. آفستریه صوغش بولا قالسه آننک بیک اوزاق، بیک آغر بولاچغن هم بیک کوب جانلر قربان ایته‌رگه لازم بولاچغن بیک یاخشی بله. شول سببدن اول ئلی حاضرگه طاوش چغارمی طورا. ڤیانه‌ده‌طوروچی سیاست ایيه‌لری روسیه‌نینک هیچ صوغشو احتمالی یوقلغن هم آننک صوغشدن طارتنغانلغن بیک یاخشی بله‌لر. سببی بیک ظاهر. چونکه صوغشقه هیچ حاضرله‌نمه‌گان. روسیه‌گه صوغشقه تمام حاضرله‌نوب بیتو، عسکرن یاڤروپا حکومتلری عسکرلرینینک درجه‌سینه کیتروب بیتکرواوچون آز دیگانده یا گادن اون یل عمر کیره‌ک. آننک اوستینه اگر صوغش بولا قالسه، روسیه حکومتی حاضرگی کونده خلقی طرفندن قلبی حمایه هم صوغشقه اشتها کوره آلمایاچقدر. اوز گننک آرتنده خلقننک محبتی بولماغان زمانده صوغشوب دشمانغه غلبه قیلو ممکنمی؟ حتی کچکنه گنه حکومت — صربیه‌غه‌ده، خلقننک محبتی بولماغانده صوغش ممکن توگل. زور روسیه‌ده خلقننک محبتی بولماغانده هیچ بر صوغش ممکن توگلدر.

روسیه ایله آفستریه صوغشدن تمام چیگنوب طورغان مدتده صوغشلرننک بولووی هیچ ممکن توگل. آفستریه هر وقتده اوزیننک سیاسی آدوملرن روسیه‌نک حرکتی ایله چاغشدروب اولچه‌ب طوراهم اوزیننک حرکتنده شوگا قاراب تعیین ایته.

آلبانیه‌ده طنچلق بولونی روسیه چن کوڭلندن تلی. اما آفستریه سنجاقنی آلو اوچون حیله قورا.

آفستریه بتون آلبانیه‌نی اوزیننک آگینتلری ایله طوتوب بتردی. بونده روسیه‌نینک تأثیرینه هیچ بر تورلی اورون قالدرماسقه طرشا.

آفستریه حکومتی طرفندن آگینت اولاراق مشهور ڤینگیریه عالمی هم حکومتننک میسیونیری بارون لوپسکا کاتولیک میریدیتلرنی اوزلری طرفینه آوشدرو اوچون آلبانیه‌غه کیتدی.

آفستریه اوزن کاتولیکلرغه بیک محب ایتوب کورسه‌تکان بولا. حال بوکه آننک بار مقصودی آلبانیه‌غه آفتانومیه بیردرب سنجاقنی اوزینه قاراتودر. بو تقدیرده سنجاقننک چورناگوریيه‌غه کیتو خوفی بتکه‌چکدر، چونکه آفتانومیه‌لی آلبانیه، سنجاقغه خوجه بولوایله آفستریه‌نینک اسیری بولاچق هم هر وقت سنجاقننک حامیسی بولوب آفستریه منافعینه خدمت ایته‌چکدر.

اگرده ترکیه آلبانیه‌نی اوز قولنده طوتا آلمیچی آیرورغه مجبور بولسه‌ده ترکیه بولنگانگه حساب ایدلمسکه تییش. مین بالکان مسئله‌لرن بیک یاخشی بله‌م. شول سببدن تمام اشانوب ئه‌یته آلام.

ترکیه آلبانیه‌نی یوغالتو آرقاسنده تمام طازاراچقدر.

آفستریه‌نینک بو اشکه هیچ رضا بولو احتمالی یوقدر. چونکه اول تقدیرده چورناگوریيه قوتله‌نه‌چک هم نغایاچقدر، که آننک قوتله‌نووی آفستریه اوچون مطلوب توگلدر. چورناگوریيه‌نینک قوتله‌نوینه قاراغانده روسیه‌نینک باسفورده قوت حاصل ایتووی آفستریه اوچون یاخشیراقدر. نه ایسه بو اش کیله‌چکده بحث ایدله‌چک مسئله‌در. حاضرگی کونده بزگه تیکشررگه تییشلی مسئله، چورناگوریيه‌نینک صوغشتله‌و مسئله‌سیدر. چورناگوریيه‌نینک نی اوچون بیک صوغشاسی کیله؟ ایشته بو مسئله سیاست ایيه‌لرن کون تون مشغول ایتکان مسئله‌در.

صوغشو ایله چورناگوریيه فائده کورسه کورر، اما هیچ بر نرسه‌سن غایب ایتمس. چونکه جیڭلگان تقدیرده‌ده یاڤروپا حکومتلری آنی ترکیه قولینه بیرمسلر، چورناگوریيه‌نینک قزقغانی، هر تورلی بایلقلرغه مالک بولغان اشقودره کولن اوز قولینه آلوب آندن استفاده قیلمقدر. تورکلر ایسه اول کولدن حاضرگی کونده هیچ بر تورلی ده استفاده قیلا بلمیلر. بوغنه توگل، بونده یا گادن‌ده باشقه سرلر بار.

بزگه بیک معلومدرکه، روسیه چورناگوریيه‌غه بر تین‌ده آقچه بیرمه‌یه‌چک هم بیررگه نیتی‌ده یوق.

چورناگوریيه‌غه آقچه ایله قورالنی ایتالیه بیره‌چک.

اگرده بو اش تمام ظاهر بولسه آفستریه ایله ایتالیه آراسنده‌غی ایسکیدن کیلگان سلانیک دشمانلقلری یا گادن بیک قانی یاقاروب قوتله‌نه‌چکدر.

سز بزنی آفستریه خلافنده دیب شیکله‌نمه‌گز. بز آننک ایله کیلشکان. شولای‌ده بولسه ترکیه بزگه مکتب وکلیسه‌لرمزگه اختیار بیردی، اما آفستریه شول حقده بزنی همان قسا.

گرچه بز بو کونده تورکیه ایله کامل دوستلقده طورساق‌ده اگر صوغش بولا قالسه، منافعلرمز بر بولغانلقدن، ماکیدونیه‌غه آفتانومیه آلو اوچون چورناگوریيه طرفندن صوغشورغه مجبورمز. اگرده صوغش بولا قالسه اسلاڤیان عسکریننک برنچی صنفنده صربیه بولاچقدر.

ترکیه‌ده فرانسوزلر.

کنج ترکلرننک رسمی گازیته‌لرندن فرانسوزچه «ژون تورک» گازیته‌سنده اوشبو خبرلر کورندی:

فرانسوز بایلرندن هم فرانسیه تیمر یوللری شرکتندن عبارت کاپیتالیستلر، گیرمانیه‌نینک فرانکفورت شهرینه آناطولی بغداد تیمر یوللری شرکتیننک مدیرلری ایله سویله‌شو اوچون اوز طرفلرندن مرخصلر کوندرگانلر. بونلرننک کینگاش مجلسلرنده ترکیه‌نینک قرضغه آقچه آلووی هم ترکیه‌نینک تورلی ییرلرینه تیمریول صالو مسئله‌لری مذاکره ایدلگان. بو مذاکره‌لردن صونک فرانسوز کاپیتالیستلرینینک مرخصلری استانبولغه باروب تورکیه‌نینک مالیه وزیری نائل بک ایله مذاکره‌گه باشلاغانلر. بو کاپیتالیستلر ترکیه‌گه عسکریورته طورغان پاراخودلر آلو اوچون ٥٠٠،٠٠٠ آلتون قرضغه بیرمکچی بولالر. بونلرغه آناطولیه هم آلبانیه‌غه تیمریوللر صالورغه امتیاز بیرو مسئله‌سی حقی پاشا قایتقاچ مذاکره ایدله‌چکدر. بو حقده ترکیه حکومتی ایله کیلشسه‌لر، فرانسوز کاپیتالیستلری بغداد — آنابازار — انقره — قیصریه هم باشقه ییرلرگه تیمریوللر صوزو اوچون نیمسلرگه‌ده یاردم ایته‌چکلردر. بوندن ماعدا بو فرانسوزلر بغداددن عجم کورفزینه صالناچق تیمریولنی‌ده اوز صومالرندن صالورغه فرض قیلالر. بو حقده لوندنده مذاکره‌لر دوام ایتمکده‌در. آلنغان معلوماتلرغه قاراغانده ترکیه‌نینک طاموژنا پوشلینالری آرتدروویغه یاڤروپا دولتلرینینک رضا بولولری‌ده اوشبو مسئله‌لرنینک حل ایدلوب بتولرینه باغلیدر.

خاتونلر عالمندن.

اوشبو سنه مای چیسلاسنده محترمه عائشه خانم حسینوڤا جنابلرنده مهمان اولدقم وقت محترمه لبیبه خانم حسینوڤانک امتحان مجلسلرینه حاضر اولارق قزلرننک امتحانده‌غی حسن حاللرندن غایت ممنون اولدم. علوم عربیه‌ده، صرف ونحوده‌گی گوزل جوابلری، کلام شریفنی نحوگه تطبیق ایله برابر معناسن آڭلاولرنداغی اقتدارلری، حساب وجغرافیا حاصل هر فنده ماهره‌لکلری

اوستينه قول هنرلريده اوگرونولري نظر دقتمى جلب ايدەرك لبيبه خـانم وباشقه معلمه‌خانملره جان وكوڭلمدن تشكرلر ايله‌دم. مولا بوكبى ملت آنالرينڭ امثالن زياده ايله‌سون.

محترمه ماهروى خانم مظفريه جنابلرينڭ امتحان مجلسنده بر آزغنه وقت حاضر اولوب فقيره ويتيمه قزلرنڭ گوزل، گوزل جوابلرى بوخانم افنديڭ نه قدر ملت‌پرور وخادمهٔ ملت اولديغنى كوسته‌روب توردقندن غايت ممنون ومنتدار اولدم. ماهروى خانمڭ هيچ بر مادى ياردم ومكافاتلرى اولميان بويتيمه قزلره‌اولان خدمتلرى شايان تقدير ايديكنده هيچ شبهه يوقدر.

شهر قزاندن مفارقتمڭ اولگى كونى محترمه فاتحه خانم آيتۋا جنابلرينڭ قزلر مكتبينه باروب قول هنرلرن تماشاقيلدق. جايگى وقشقى مودنى كيوملر، مسلمانچه وروسچه كولمه‌كلر، يوبكه وكوفته‌لر، بالا كيوملرى، اديال وپريستينالر، گوزل نقشلى پرده لر، غير وغيرلر اشله‌مشلر. اشله‌مشلرگنه توگل شول قدر نفيس وچيستا اشله‌مشلركه بزم تاتـار قزلرينڭ قولندن بو كبى اشلر كيلووينه تعجب قيلماو هيچ ممكن توگل. بوخانم افندى‌نڭ اوقوامتحانلرى اوزغانلقدن آنيسيڭى كوروبزگه ميسر اولمدى. مكتب غايت منتظم اولاره‌ق هر نرسه‌سى مكمل، هواسى خوش، حفظ صحتكه غايت موافقدر. فاتحه خانم آيتۋا جنابلرينڭ مسلمه همشيره‌لرينه مادى ومعنوى ياردمده بولووى اوستينه خدمتلرنده بيل باغلاب بالذات يوكره يوكره هر حاجتلرن ييتكروب توروون كوروب قلبمڭ ايڭ تيره‌ن ونچكه يرلرندن بيان تشكر ايده‌رك ازدياد عمر واقبالى دعاسن تكرار ايله‌دم.

قزان شهرينه بوسفرمده كوب مجلسلرده بولوب خانملرنڭ حال حاضرده‌گى احواللرينه آشنا اولدم. قزان: بو شهر جسيم هر نه قدر ايسكى قزان اولسه‌ده مرور زمان ايله خيلى اوزگارشلر اولوب خانملرنڭ حالى بر تورلى اصلاح قيلنمش. اوّللرى: آشلر تكلفلى، تورلى تورلى بولوب خانملرده افراط درجه‌ده متكبره والتفاتسز اولارق مجلسلرده كندى همجنسلرى برله كورشكان وقتلرنده قارشولرنده‌غى آدم‌دن جيره‌نگان كبى چيتكه قاراب بارماق اوچلارى برله‌گنه كورشوب ايكنچى بولمه‌گه چغوب كيته‌لر، ايكيسى اوچسى بـرگه پشلداشوب يابره‌ونڭ اوستندن، باشندن كولشه‌لر ياكه كولمك، كامزول، قالپاقدن بحث ايته‌لر ايـدى. تاريلكه‌لرينه صالنغان آشدن غايت جيره‌نگان توسلى قيلنوب برگنه مرتبه چمتوب قابوب قاريلارده يراقدن تـوروب آش صاوتينه آتوب بره‌لر ايدى. شكرلر اولسون حاضرگى زمانمزده همت ايه‌لرينڭ اجتهادى سايه‌سنده قـزان خانملرى تربيه وتعليم يولينه كروب كيوم قالبى وجانلى قورچاق لقدن چغه‌راق انسانلر صره‌سينه كيچمشلر. مجلسلرى خوش اوزلريده التفاتلى ونزاكتلى اولمشلر. همشيره‌لرمڭ بو حالينه، همده صباوتمدن بيرلى كيلوب كيتدكم، كوب صولرن اچوب، نعمتلرينى بيديكم قوچه قزان شهرينڭ مدنى اسلام شهرى صره‌سينه كرووينه جان وكوڭلمدن تشكرلر ايده‌م. شونڭ ايله برابر بو: اهل اسلام وعلما ديگزى اولان شهر خانملرى اوچون بـو قدرگنه اصلاح قيلنو آز ديب ئه‌يته‌سم كيله، شوبرليانتلره غرق اولان گوزل خانملرنڭ ملت خادمه‌لرى، ملت آنالرى بولولرين آرزو قيـلام، بومكاف مجلسلرده حكمفرما اولان فائده‌سز سوزلر اورنينه ملتنڭ احتياجى سويله‌نوب عمومگه فائده‌لى اشلر قيلنسه ايـدى ديم، هر محله‌ده اوچ دورت اورنده قز بالالره تعليم وتربيه بيروچى طرش استعداد بيكه ومعلمه‌لـر بولوبده مسلمه‌لرنڭ بـر جمعيت خيريه‌سى بولمغانينه يوره‌كمڭ ايڭ نچكه ييرلرى آچتوب چيكسز تأسف قيلام، بتـون قزانغه بر مسلمه‌لر جمعيتى بولسه قز مكتبلرينڭ مادى جهتلرى اصلاح قيلنوب اوقولر دها آرتق تـرقى ايته‌ر ايدى ديم.

بتون روسيه مسلمانلرينڭ كوزى شو قزان شهرينه تگه‌لگانگه كوره ميندە قزان شهرى خانملرينڭ دها آرتق ترقى ايتولرين آرزو ايته‌م.

فخرالبنات سليمانۋا.

ياڭا اثرلر

مياو بيكه.

ناظمى توقايف. ناشرى «صباح».

روسچه برژورنالدن آلوب اشله‌نگان بو اثرنڭ مندرجه‌سى زييانسز؛ بالالر شايد بر آز كوڭل تابارلر. تيك، يالانغاچ ئه‌كيه‌تكنه بولميچه، بر آز تصويرلارغه، نچكه‌له‌رگه طرشلغان بولوويغنه بالالر اوچون بيك اول‌چاقلى ياقن بولوب بتمى. دخى طنشلر (знак. п.) حقنده بيك مساهله‌لى اوتلـگان. آلرنى يابرده‌قويماسقه، قويلسه، اورونلرى دقت ايتلورگه تييش ايدى. جيگل، آچق، چات تاتارچه هم آڭلايشلى يازلغان واوستاغنه ترجمه‌ده قيلنغان بـو اثرنڭ بوتون فضيلتى تلنده، تيك تلنده‌گنه‌در. (برنيچه عربى سوزنى استثنا بلەن) بونڭ تلى شاعرمزنڭ «جووانـچ» و «بالالر كوڭلن» ايسكه توشره ـ مانور، اوڭغاى هم اوزمزچه‌گنه. بوياغى بلەن قاراغانده، بالالر راحتلانوب اوقورلقغنه توگل. آناتلمزنى عملى بلولرى آلا چولا بولغان قاى بر يازوچيلرمزده، كوز صالسه‌لر، بايتاق اولگى آلورلقدر.

كتابنڭ آزاغنده «روسچه‌دن آلنوب، شعرگه ئه‌يله‌ندرلدى» ديلـگان. بـو ياڭلش. بزگه شعر بلەن نظمنى آيرابلورگه كوبدن وقت ايندى. بواثر ـ شعر توگلمى، بلـكه نظم ومنظومه‌غنه.

§

صوڭغى اثرى مناسبتى ايـله عبدالله توقايف افنديڭ بارشى حقنده برايكى سوز ئه‌يتوب اوزاسى كيله. اول‌ده شوندن عبارت. ناشرلرمزنڭ، باشقه هر نه‌رسه‌گه قول سلته‌ب، الفبا، تجويد طاراتورغه، اوزلرى تعبيرنچه، ابتدائى مكتب كتابلرى باصارغـه طوتونولرى بيلـگليدر. بونى كوب يازديلر، يازالر، لـكن نتيجه كوتو قيين. بوآغمغه، باشقه يولغه قارارغه تييش بولغان، يازوچيلرمزده كـروب بارالر. محررلرمزدن هر برينڭ ايركسز بوياقغه كوز صالفالاولرى كورلمكده.

طوقايف‌نڭ هرياق بلەن «آزاد شاعر» گنه بولووى طبيعى اولديغى حالده، اوزى سيزميچه گنه، آقرنغنه شول باقغه آوشابارغانلغى سيزله‌ـ اول ئه‌لله نيندى اهميتسز، لـكن «مكتب بالاسى اوچون» اسمى بلەن كوب كيته‌رگه يولى بولغان، نه‌رسه‌لرنى ترجمه قيلا باشلادى.

مكتبلرنڭ آياولى هم يارلى ايديكى معلوم. آلارغه حقيقى كتابلر كيره‌كلـگنده بره‌وده شك قيلمى. لـكن اهميتلرى بر تورليگينه بولغان نه‌رسه‌لر ايله بويالوب، باشقه ياقنى اونوتو ـ مونابوسى كيلشمى ده، منطقغه‌ده صيمى. توقايفدن اش وجديت كوتكان دوستلرى، آنڭ صوڭغى كونلرده چغارغان منظوم ئه‌ته‌ج، صونارچى هم پسى ئه‌كيه‌تلرن وباشقه شوڭا اوخشاش مكتب مكافاتى، مكتب فلانى ره‌تنده‌گى پارچه‌لرن كوروب،

ـ ايبلەش، سيندن «كتابچيلر» ايسى كيله باشلادى! ديه‌چكلرنده شبهه يوقدر.

سوز عبدالله افنديڭ آرگينالّلرى حقنده توگل، تيك ترجمه‌لرى طوغريسنده، آنڭ‌ده «نيچون بولرنى ترجمه ايته، بولر كيره‌كمى» ديب توگل، بلـكه هر وقت شول تيره‌ده ئه‌يله‌نوونده ـ يعنى ترجمه‌نى شولرغه حصر ايتوده‌در. باشقه ياقلرن قويوب، تيك تل، انشاد وترجمه قوەسنگنه اعتبارغه آلغانده، توقايف اوز يولنده بايتاق نه‌رسه اشلى آلوويغه ايمان ايتدرگان آدم. اول اوزينڭ قوتن، گول توبەن نه‌رسه‌لرگه حصر ايتميچه، روس، غربى دنيا اثرلرندن مهم وجدى بر نه‌رسه ترجمه قيلسه، هرحالده هرياق اوچون «آلتون ئه‌ته‌چ» دن‌ده «مياو بيكه» دن‌ده كوب درجه خير بولسه كيره‌ك.

بوتون دنيانڭ باشن ايدرگان، تاريخ طرفندن آلغى صفقه قويلغان قيمتلى آثارنڭ برگنه‌يولى‌ده ترجمه قيلنغانى، خلقمزه طانشدرلغانى يوق. پسى ئه‌كيه‌تلرندن، ايه‌سن غايت، توبه‌نه‌يته طورغان خيالى ئه‌ته‌چلردن جرنوب چغوب، شول اورتاق خزينه‌لرگه قول صالنسه، مطبوعاتمزغه زور وبيك قدرلى بولەك بيرلـگان بولور ايدى، ديب اويليم.

عبدى. ايون ١٨

اسلام عالمندن

مدرسة الواعظين.

استانبولدە شيخ الاسلام وقف صوماسندن «مدرسة الواعظين» اسمى ايله ادبى واعظلر ييتشدره طورغان برمدرسه آچارغه قرار ويرمش. بومدرسه‌ده مدت تحصيل دورت يل اولوب هر سنه ايللى شاگرد آلناچقدر.

دورت صنفنڭ دورت يوز قدر شاگردينه هر آيده معاشلق ١٢ صوم آقچه بيرله‌چكدر. اوقوب چغوب اشكه كرگاندن صوڭ شاگرد آقرنـلاب اوزينه طوتلغان خراجاتنى توله‌يه‌چكدر.

اوقولاچق فنلر: اصول تفسير، علم تفسير، اصول حديث، علم حديث، تاريخ عمومى واسلامى، جغرافيهٔ عمومى واسلامى، تاريـخ اديان، علم حكمت، علم هيئت، حساب وجبر، اصول فقه، فقه حنفى، انشا وكتابت واصول خطابت.

خارجى خبرلر

تركيه ـ استانبولده چغـا طورغان «سنين» هم «تنظيمات» گازيته‌لرى عسكرى محكمه‌نڭ قرارى بوينچه طوقتاتلغانلر.

«سنين» اورنينه چغاباشلاغان «رنين» گازيته‌سى تركيه‌نڭ سيـاسيلرندن سابق وزير اسماعيل بابان زاده‌نڭ آلبانيه اشلرى حقنده چيت دولتلرنڭ تركيه ايله قيلغان معامله‌لرن انتقاد قيلوب يازغان مقاله‌سن نشر ايتكان. بابان زاده مقاله‌سنده آوستريه‌نڭ آلبانيه اشلرينه قاتشووينه هم آنگليه‌نڭ خارجيه وزيرى ايدوارد گره‌ى‌نڭ آلبانيه‌غه آفتونوميه آلوب بير ورگه طرشووينه‌نارازيلغن اعلام قيلغان. ـ چونكه حاضرگى كونده مدنيتسز آلبانيه آفتونوميه ايله ياشى آلاچق توگل. آنداغى خلقلر آفتونوميه آلغاندن صوڭره اوز آراچووالوب قنه بته‌چكلر. آلبانيه‌نڭ هم تركيه‌نڭ اشلرى برگه ياشاگان هم آنده طوروچى خلقلرنڭ همه‌سينه برتيگز حقوق بيرلـگان وقتده‌غنه ترقى ايته‌چك» ديگان.

◆◆

قارا طاونڭ استـانبول شهرنده‌گـى ايلچيسى حكومتينڭ آلبانيه‌ده‌غى فتنه‌لرنى باصارغه بوتون قوّتن صرف ايته‌چگن اعلام قيلغان. آنڭ سوزينه قاراغانده حاضرگى كونده تركيه‌نڭ كوب ييگلكلر ياصاوى سايه‌سنده ماليسورلرنڭ كوبسى فتنه‌لرنى بترورگه راضى بولغانلر. حاضرگه آنلردن ٣٦٤ كشى تركيه حكومتينه اظهار صداقت قيلغانلر.

بوآراده آلبانيه‌نڭ كاپانيك ديگان بيرنده آپنيكچى حقى هم درويش ابراهيم اسملى آدملر قاراقلر فرقه‌سى تأسيس ايتوب طالاولر ياصاب يورى باشلاغانلر.

◆◆

عثمانلى آگينتستۋاسى داخليه وزيرى خليل بك‌نڭ نافعه وزيرلگينه كوچرله‌چگن وآنڭ اورنينه وقفلر وزيرى خيربك نڭ تعيين قيلناچغن خبر ايته.

سلطان محمد خامس «خيرالدين» اسملى برونينوس ايله آلبانيه هم ماكيدونيه‌غه سياحتندن استانبولغه قايتوب ييتكان. پايتخت كشيلرى آنى بيك زور تعظيم، تكريم هم «سلام» طاوشلرى ايله قارشى آلغانلر.

يمن ـ بوآراده يمنده ينه‌دن فتنه‌لـر باشلانغانلغى حقنده لوندون‌دن خبر آلندى. عسير اطرافنده عربلر كينه‌تدن هجوم ايتوب، ترك عسكرلرينه بيك كوب ضرر كيترگانلر. صوغش وقتندن تركلردن ٢ مـڭ قدر كشى مقتول ومجروح بولغان. عربلرنڭ‌ده تلفاتى برنيچه مڭ‌ه‌ب بار ايكان.

فاس ـ فرانسيه هم ايسپانيه حكومتلرى آراسنده فاس اشلـرى حقنده اختلاف همان بارا. آنلر بربرسندن كونله‌شوب، فاس اچينه عسكر وصوغش حاجتلـرى ييبه‌رولرنده دوام ايته‌لر. بوكونلرده ايسپانيه حكومتى القصارغه ييبه‌رورا اوچون، فاسقه ١٠٠ ياشچيك پاترون ايله ٩٠ دانه طوب جه‌ده‌ره‌سى كيترگان. فرانسيه عسكرلرى‌ده القصارغه طابابارا باشلاغانلر.

ياپونيه ـ بوآراده ياپونيه‌ده بيـك قوّتلى ياغمورلر بولوب، ايگنلرگه هم شهرلرگه كوب ضرر كيترگان. كوب بنالر هم حيوانلر طاشو ايله آغوب كيتكان. طاشو هم ياشن صوغو سببلى برنيچه كشى هلاك بولغان.

فرانسيه ـ فرانسيه‌ده مونيـس تحت رياستنده تأسيس ايتلـگان وزيرلر كابينيتى استعفا قيلغان ايدى. ـ ببى فاس مسئله‌سنده فرانسيه بله ايسپانيه هم گيرمانيه حكومتلرى آراسنده اختلاف چغووى فرانسيه‌نڭ اوزنده اوب ولايتى شامپانسكى رايوننده آيرو سببلى اچملك ياصاوچيلرنڭ فتنه چغارولرى وبو طوغريده مونيس كابينيتينـڭ موفقيتسزلـگى بولغان. حاضرده آنده كايو اسملى آدم تحت رياستنده ايكنچى كابينيت تأسيس اولندى. ياڭا كابينيتده‌غـى ١٦ وزير ايله معاونلرينڭ ٩ ى ايسكى كابينيت اعضالرندن و٧ سى ياڭا كشيلردن عبارت. آنلرنڭ ١٣ ى ديپوتات و٣ سى سيناتـور ايكان.

ايران ـ بوآراده ايرانده زور واقعه‌لر بولورغه طورا. مجلس ايله ايكى آراده اختلاف چغو سببلى باش وزير سپهدارنڭ ياوروپاغه بارو مقصودى ايله سفرگه چققانلغى گازيته‌مزده يازلغان ايدى. شاهنڭ نائبى نصرالملك آڭا تيليگرام ييبه‌روب، كيرى لوازمينه قايتوون اوتنگان. اگرده راضى بولسه، ياوروپاغه بارو اوچون، ٥٠ كـون تعطيل بيره‌چگن بيان قيلغان.

چيت مملكت گازيته‌لرى سپهدارنـڭ حاضردن اوك طهرانغه قايتوب، مجلس ايله كيڭاش قيلميچى اوز اختيارى ايله گنه اش قيلا باشلاياچغن هم لزوم كورلسه، مجلسنى بوتونله‌ى طاراتدروب ييبه‌ره‌چگن احتمال طوتالر. بوندن صوڭره مجلسنڭ برده جيليماوى احتمال ايمش. شول سببدن ايرانده فدائيلرنڭ ينه‌دن فتنه چغارولرى احتمال.

سپهدار نصرالملك‌نڭ تيليگرامينه قارشى اوشبو شرطلر ايله طهرانغه قايتورغه راضى بولاچغى حقنده جواب قايتارغان: مجلسنى بر يلغه طاراتوب طورورغه، ماليه وزارتينه آميريكه‌دن چاقرلغان مشاورلرنى اوزينه تابع ايته‌رگه، سپهدارغه بعض مصارفلرغه آقچه تعيين ايته‌ر اوچون اختيار بيرورگه هم ايران اچنده چغا طورغان حريت پرور گازيته‌لرنى بر آز قساتوشه‌رگه. حاضرگه سپهدارنڭ مذكور طلبلرينه قارشى جواب آلنماسه‌ده، نصرالملكنڭ قبول ايته‌رگه تله‌گانلگى حقنده طهراندن تيليگرام آلندى.

آنگليه ـ آنگليه كارلى گيورگ‌نڭ تخت بايرامى همان دوام ايته. بوكونلرده كارول گيورگ بوكينگه‌م سراينده الوغ مهمانلرنى حضوريه قبول ايتدى. قبول وقتنده زور كشيلردن، سياسيلردن، اديب ومحررلردن، ديپوتات هم آرتيستلردن ٨ مڭ قدر كشى حاضر بولدى. ديپوتاتلر آراسنده پارلامينتده خدمتكارلر پارتيه‌سينڭ‌ده اعضالرى بار ايدى.

آوستريه ـ آوستريه‌نڭ وزيرلر كابينيتى استعفا قيلغاچ، گاوچ اسملى آدم تحت رياستنده ايكنچى كابينيت ياصالغان ايدى. آوستريه گازيته‌لرى باش وزيرنڭ نيمسلر ايله چيخلر آراسنده بايتاقدن بيرلى دوام ايته طورغان دشمانلقنى بترورگه طرشاچغن يازالر.

داخلى خبرلر

عسكريلر عائله‌سى حقنده ـ روس ياپون صوغشينه چاقرلغان عسكريلرنڭ عائله‌لرن تربيه قيلو اوچون شهروزيمستوا اداره‌لرى ٤٦,٥٢٩,٣٥٧ صوم راصخود طوتقانلر ايدى. حاضر دولتنڭ ماليه اشلرى بيك ياخشى بولغانلقدن، وزيرلر شوراسى شول راصخودلرنى خزينه حسابينه آلورغه هم اسميته‌دن خارج ينه‌دن ١,٦٢٩,١٦٤ صوم آقچه تعيين ايته‌رگه قرار بيردى.

هوا فلوتى ـ عسكريه اداره‌سى ياڭادن ٢٠ آيروپلان آلورغه قرار بيرگان. نيندى سيستيمه‌گيلرن آلو مسئله‌سى پيتربورغ ايله موسكۋا آراسنده بولغان اوزشدن صوڭ حل قيلناچق. چونكه بو اوزشده روسيه‌ده اشله‌نگان اوچقچلرغه كونكرس ياصالادر.

كره‌ستيانلر حالندن ـ سيناتنڭ ايكنچى ديپارتامينتينه بيك كوب كره‌ستيانلر، ٩ نچى نويه‌بر نظامى بوينچه ييرنى خصوصى ملك ايتوب بولـگانده بيك كوب اعتبارسزلق ونظامسزلقلر بولو حقنده شكايت قيلغانلر. شكايتلرنڭ كوبسنده، مأمورلر ايله دوست يورطخوجه‌لرينه ياخشى ييرلر بيرلوب، فقيرلرگه هم مأمورلر ايله دوست توگل كشيلرگه ناچار يير قالدرلغانلغى بيان ايتلـگان.

ايگنلر ـ صامارگوبيرناسنده ايگننڭ نى روشده بولاچغن حاضر بر آز تخمين ايته‌رگه ممكن. اوجم حاضرگه شوشى حالده: ١١% ياخشى، ٣٨% اورتـاچه، ١٦ پروتسينتى اورتاچه‌دن توبەن، ٣٠ پروتسينتى ناچار، ٣ پروتسينتى بتونله‌ى هلاك بولغان. ايگننڭ ياخشى ييرلرى صامار هم استاۋراپول اويه‌زلرى: ناچارى بوغرصلان اويه‌زيدر.

صابان آشلغىده ماقتار حـال يوق، چونكه چه‌چو وقتنده برده ياغمور بولماغان ييرلر بار. چالولقلر بتونله‌ى اشكه يارارلق توگل. شونڭ اوچون حاضر هرييرده چالولقغه كتو چغارالر. بچه‌ن كوندن كون كونده‌رله. حاضربودى ٥٠ تيندن آرتغراق. حاصل بوندن صوڭ بيك ياخشى ياغمورلر بولونى احتمال طوتقانده‌ده، ايگننڭ اورتاچه‌دن آرتق بولوون اميد ايته‌رگه ممكن توگل.

يانغنغه قارشى ـ روسيه‌ده آوللرده يانغنلر يلدن يل آرتا بارا. بزده هر كوننى فلان آولده فلانچه يرز يورط يانغان ايكان ديگان سوزنى ايشتوبرده عجب توگل. بو، گوياكه برعادى اش شيكللى. استاتيستيكه‌غه قاراغانده روسيه‌ده هر آول اون يلده

بر مرتبه یانوب بته. آوللرنڭ کوب یانووی، البته، آوللرده اوتقه قارشی طورو قوراللرینڭ بولماوی، بولسه‌ده ناچارلغی و آنڭ اوستینه آول بنالرینڭ یانارغه صلاحیتلی بولوویدر. آوللرده بنالرنڭ کوبسی صالام ایله یابلا. شونڭ اوچون بر یورطدن اوت چقدیسه حاضر اوت اوچوب توشوب بتون آولنی یاندرادر.

شونڭ اوچون یانغنلرنی آزایتو آول یورطلرن اوتقه قارشی طوراطورغان نرسه‌لردن صالغان وقتده‌غنه ممکن بولاچقدر. بوحقده بعض زیمستۋالر هایتاق طرشوب قاریلر. لکن خلقنڭ نادانلغی بوکابیك کوب مانع بولا.

حاضرگه‌قدر اوتقه قارشی طورغان بنالر یاصاو حقنده بر نیچه تورلی اصوللر بولسه‌ده، بو صوڭغی کونلرده تۆبر گوبیرناسنده اسمولنیکف اسملی کره‌ستیاننڭ اختراعسی شایان اهمیتدر. اول آغاچ یورطلرنی، صالام توبه‌لرنی صلاو اوچون آرزانلی بر نرسه اختراع ایتکان. آنڭ اختراع ایتکان نرسه‌سی صلانغان یورطلرغه اوچقن توشو ایله اوت قابنمی. (البته بتونله‌ی اوت اچنده قالغانده سلامت قالووی ممکن توگل).

اول اوزینڭ آولنده متخصصلر قارشنده اختراعسن تجربه قیلوب قاراغان هم بیگره‌ك‌ده تشهیر اینو اوچون حاضر پیتربورغه کیلگان.

سیبیرده - معلومدر که یاۋروپاده ایلڭ ماتور منظره‌لی اورنلرغه مالك مملکت شۋیتساریه‌در. آنده جال ایته‌رگه دوالانورغه دنیادن هر ییرلردن خلق کیلوب طورا. چیت مملکت اهالیسی هر نرسه‌نی داخودلی ییر ایته‌رگه یاراتالر. خصوصا روسیه‌ده چیت مملکت اهالیسی اوچون بیك کوب فائده‌لانا طورغان اورنلر بار.

بوکونلرده سیبیرگه اوزوچی دورت آنگلیچان پیتربورغه طوقتاغانلر. آنلر سیبیریه‌ده ماتور طاولی - صولی ییرلرنی طابوب شونده شۋیتساریه‌شیکللی بر اورن یاصامقچی بولالر ایکان. بونڭ اوچون حاضردن اوك بر نیچه ییرنی تۆبه‌ب قویغانلر.

البته آنلر مقصودلرینه ایرشورلر؛ روسلرده دوالانو هم یال اینو اوچون اوز ییرلرنده بولغان اجنبیلر یانینه بارورلر.

قتل نفس.

اوشبوسنه‌ده ۳۰نچی مایده ۋلادیۋوستوك قلعه‌سنده ۳۳نچی سیبیرسکی استریلکاوی پولکده حاجی‌مراد ایلمورزایۋیچ دوداروف نام پودپاروچیك درجه‌سنده ۲۴ یاشلك یکت قافقازلی مسلمان افیسه‌ر اوز اوزین ریۋولۋیر برلان آتوب اولتوردی.

یازوب قالدرغان مکتوبنه بناءً مراد افندی‌نڭ بر نیچه طوغمه قردشلری آراسنده میراث قالوب موڭا تییش حظنی بیرلمگان اوچون کندسنه خلاف الشرع اولان قتل نفس‌نی قبول ایتکان.

قاماندیر پولق هم شوشی پولقده برگه ایبداش افیسه‌رلری مذکور مدفون مراد افندی‌نڭ بوره‌وشلی قتل نفس ایتدکدن غایت درجه‌ده شکایت ایدوب ییتمش افیسه‌ر آراسنده بر یالغزغنه مسکرات اچمه‌گان کشی مراد افندی گنه ایدی دیه‌رك مونڭ غیری یخشیلغون بیان قیلالر.

عسکری امام جعفر بهاءالدینف.

اطراف خبرلری

چیستای اویه‌زی - اداره‌مزگه یازولرینه قاراغانده، چیستای اویه‌زنده ایگنلرنڭ حاللری بیك اوك امیدلی توگل ایکان. مثلا اویه‌زنڭ جنوب طرفنده یاز باشندن بیرلی بر طامچی یاغمور بولغانی یوق. ایۋن باشنده بر آز یاغمور بولسه‌ده، کونلر بیك قزو بولغانلقدن ایکنچی کونینوك ییر کیبکان ده کیتکان. شونڭ اوچون بر تورلی‌ده فائده‌سی بولماغان. ایگن بیك سیره‌ك هم توبی قورغانلقدن بیل ایله آوب بته‌لر. هر نیچك اوجمنڭ ره‌تله‌نووینه برده امید ایته‌رگه ممکن توگل. اورلقلق‌ده جییلماس دیب خوف ایته‌لر. اوله‌ن ویچه‌نلك قورغان. کتونی طوزان اچنده یورتورگه طوغری کیله. شونڭ اوچون حیوانلر اولومی‌ده کورنگالی.

خلقنڭ کوڭلی بیك توشنکی. صولی ویچه‌نڭ بهاسی کوندن کون کوته‌رله‌بارا، حیوان بهاسی توشه، چونکه آشاتورغه یوق.

اویه‌زنڭ شمال طرفنده ایگنلر ناچار. بلکه صابان آشلغی توزه‌لور دیب امید ایتوب طورالر ایدی. حاضر بو امیدلرده بده‌رگه طورا. صولی ییر اوستینه بر چیرك کوته‌رلوب باشاقلانا باشلادی.

جومران - چیستای اویه‌زینڭ جنوب طرفنده قرده بیك کوب جومران چققان. قرلرنی بتونله‌ی تیشوب بترگانلر. بونلر قوریلقدن کیلگان ضررنی ایکی اولش آرتدرالر. کره‌ستیانلر بوڭاقارشی طورو اوچون بر تورلی‌ده چاره‌گه تشبث ایتمیلر. نیچك اشله‌رگه کیره‌کلگن بونلرغه اویره‌توچی‌ده یوق.

یانغنلر - شولوق اویه‌زده، مراصا اسملی آولده ۴نچی ایۋنده کوندز ساعت ۱۱ده اوت چغوب ۲۳یورت یانغان. کۆن قزو بولغانلقدن کره‌ستیانلر بو وقتده یال اینه‌لر ایکان. بر خاتون یوقلاغان ییرنده یانوب اولگان. اوچ خاتون بالالرن قوتقارغانده قوللرن آیاقلرن پشرگانلر.

سمبر - سمبر گوبیرناسنده مای ۲۴ندن باشلاب بر آتنا قدر دوام ایتکان یاغمورلر ایدل بوینده‌غی قرلرده‌غی ایگنلرگه یاخشی فائده ایتدیلر. اوجمنڭ دیسه‌تینه‌سینه ۶۰ پود چغووی احتمال. صابان یاخشی.

زور یانغن - چیسطای اویه‌زی، المت ۋولستی کچی‌نه‌که‌نلی آولنده غایت قوتلی جیل وقتنده اوت چغوب ۱۳۰ قابقا (۲۰۰ یورت) مسجد هم مدرسه تمام یانوب هلاك بولغان. آول خلقینڭ اکثری اورمانده اشده بولغانلقدن یورت جهازلرن قوتقارو برده ممکن بولماغان. ضرر یوز مڭ صوم چاماسنده‌در.

◆◆

اوفا ولایتنده بر آولده بر ملا مؤذنندن آیرلغان خاتوننی نکاحلاب آلغان. خاتون مؤذندن آیرلغانچی روایتلرگه نظرا متعاشقین آراسنده رومانی واقعه‌لر کیچکان ایمش.

شول خصوصده اداره‌مزگه تفصیل یازالر. بوتفصیلنی یولدزغه درج قیلونی مناسب کورمیمز. نی قدر قزق بولسه‌ده، آخری مسئولیتلیدر. واقعه حقیقة رومانی ایسه، حقنده بر رومان یازلابلور. شبهه‌لی تهمتلرنی گازیته ایله شائع قیلو معقول توگلدر. رومان عالمی عرف وعادتگه تابع توگل، باشقه بر عالمدر. عالم ظاهرده عجیب کورنگان اشلر رومان عالمنچه عادیدرلر. شونڭ اوچون رومانیلق مرضلردن صانالمشدر.

تورلی خبرلر.

مشهور ایرلیخ‌نڭ «۶۰۶» نام دواسی ایله بیرلینده آتلرده بولا طورغان صاپ آوروون دوالی باشلاغانلقنی خبر ایته‌لر. نتیجه‌سی بیك یاخشی کورنه ایکان.

ۋیلناده ایندروسیکف نام بر ماشینیست یاڭا ره‌وشده پاراۋوز اختراع ایتکان ایدی. شونی بوکونلرده یوللر وزیرینڭ معاونی اشچوکین کیلوب قاراب بیك ممنون بولغان. هم مخترعنی اوزی ایله برگه پیتربورغه آلوب کیتکان.

۱۵نچی ایۋنده پیتربورغده زراعت اینستیتوتندن بر نیچه کشی آمیریکه‌غه ییبه‌رلدیلر. بونلر آنده اوچ آی قدر وقت اوتکاروب آمیریکه‌ده‌گی زراعت اشلری ایله طانشاچقلردر.

باکوده چغا طورغان «باکی فیوضات» ژورنالینڭ محرر وناشری علی پاشا حسین زاده بوکونلرده مبسخانه‌دن چغارلغان. آنڭ ریداکسیه‌سینڭ مدیری احمد کمال بك ترکیه تبعه‌سی بولغانلقدن ترکیه‌گه نفی ایتله‌چکدر.

وزیرلر شوراسی ۱۹۰۲نچی یلده هواده یوری طورغان عسکری روتلر یاصاو اوچون ۲۷۷,۱۸۸ صوم آقچه تعیین ایتونی صوراب دوماغه لائحه کرتورگه قرار بیرگان. کیله‌سی یلغه هواده یوری طورغان ۸ آتره‌دیا صارغه فرض قیلنادر.

روسیه‌نڭ ۱۹۱۱نچی یل ۱۵نچی ایۋنگه قدر حالت اقتصادیه ومالیه‌سی حقنده آلنغان خبرلردن دولتنڭ داخودلری یاخشی کرگانلك هم ایگنلرنڭ ده یاخشرا باشلاغانلغی آڭلاشلادر.

اوتکان یل دوخوۋنی صابرانیه‌ده هم وفا و آرینبورغ مدرسه‌لرنده تفتیش یاصاغان، داخلیه وزارتی مأمورلرندن پلاتونیکف آورو بولووی سببلی اورندن چغارلغان.

خیوه خانی ولی‌عهد سیساریۋیچ اسمینه خیۋاده شفاخانه یاصارغه هم دائما ۵۰ کاراوات طوتارغه یوز مڭ صوم اعانه ایتکان.

صامار زلاتاوست تیمر یولنده «پولیتایۋو» استانسه‌سندن طرویسکیگه قدر یاصالا طورغان طارماقنی یاڭادن ۱۲۷ چاقرم «کوسقانای» استانسه‌سینه قدر صوزارغه قرار بیرلگان.

کافکازده بارچالینسکی هم شوشا اویه‌زلرنده ایگنگه توشکان صارانچه، روس مهاجرلرینه بایتاق زیان کیترگان.

اوتکان کونلرده‌گی یاغمور هم داول کوزمه‌دیمیانده بر مکلب یاکرنی اچقندرغان. صاللر آغوب کیتوب براورنغه جییلو سببلی پاراخودلر ۵ ساعت قدر طوقتاب طورغانلر.

چیسلانڭ ۱۴ هم ۱۵نده پاۋلوگراد اویه‌زنده ۴۳ کشینی یاشن صوققان. بیسسارابیه‌ده یاغمور طاشووی ایگن هم ۋینوگراد باقچه‌لرینه ضرر کیترگان. دونای یولنده تیمریول بوولو سببلی، پویزدلر طوقتالغان.

ۋوسکریسینسکی - طالدانغه کره طورغان یولده میخایلوف اسملی آرتیلشکده نامعلوم آدملر هجوم ایتوب آقچه‌سی طالانغانلقنی بلاگوۋیشچینسکیدن خبر بیره‌لر. اولگان ومجروح بولغان کشیلر بار ایکان.

قزان خبرلری

تیمر یول مسئله‌سی - بو کونلرده گوبیرناطور استریژیفسکی جنابلری تحت ریاستنده بیرژا کامیتیتی اعضالرینڭ تیمر یول مسئله‌سی حقنده مجلسلری بولدی.

مجلس آچلغاچ‌ده، ولایت زیمستواسی اداره‌سینڭ رئیسی میلنیکف یاڭا یولنی قزاندن ییکاتیرینبورغغه صالدرورغه طرشور اوچون، پیتربورغه بارووی وبو خصوصده تیمر یوللر کامیسیه‌سینڭ قراری حقنده معلومات بیردی. آنڭ خبرینه قاراغانده عالی تیمر یوللر کامیسیه‌سی بوخصوصده مذاکره ایتکان وقتده اعضالرینڭ کوبره‌گی قزان طرفن قوّتله‌سه‌لرده، مسئله بوتونله‌ی اوك حل قیلنماغان. تیمر یولنڭ موسکۋا - قزاندن ییکاتیرینبورغغه یاکه نیژنی - مالمژدن «بلمبای» استانسه‌سینه صالنو مسئله‌سی قطعی صورتده وزیرلر شوراسنده هم شورای دولتنڭ ایکی دیپارتامینتنده حل قیلناچق.

شول سببدن حاضرگی کونده قزان شهرینه یوقلاب یاتورغه یارامی. بوخصوصده ینه‌دن اجتهاد ایته‌رگه کیره‌ك. بونڭ اوچون، ینه‌دن پیتربورغه دیپوتاتسیه ییبه‌رو فائده‌دن خالی بولمایاچق.

میلنیکف نطقنده موسکۋا، نیژنی هم صامارا شهرلرینڭ یاڭا یولنی قزان آرقلی صالدرماو خصوصنده اجتهاد ایتکانلکلرن بیان قیلدی. -«نیژنی شهرینڭ زیمستواسی بوطوغریده پادشاه حضرتلرینه ویللر ییبه‌رورگه فرض قیلا. موسکۋا هم صامارا شهرلری سبر تیمر یولی مرکزندن کیتکان تقدیرده قزان شهرینڭ اقتصاد وتجارت جهتندن ترقی ایتووندن قورقالر» دیدی. گوبیرناطور جنابلری‌ده میلنیکف‌نڭ فکرینه اشتراك ایتدی.

- بزگه نیچك بولسه‌ده، سبر تیمر یولن موسکۋا-قزان تیمر یولی جمعیتندن صالدرو حقنده اجتهاد ایته‌رگه کیره‌ك. یوق ایسه، اول جمعیتنڭ زویه قالاسی یاننده ایدل آرقلی کوپر صالودن‌ده امتناع ایتووی احتمال - دیدی.

مجلسه بر آغزدن ییکاتیرینبورغ یولن قزان آرقلی صالدرو حقنده بیك زور اجتهاد صرف ایته‌رگه قرار بیردیلر.

دوما مجلسی - شهر دوماسینڭ غیر عادی مجلسی ۲۲نچی ایۋنده یاصالورغه تعیین قیلندی. مجلسده ۱۹۱۱نچی یللق واردات ومصارف اسمیته‌سن تصدیق ایتو مسئله‌سی مذاکره‌گه قویلاچق.

محکمه اشلری - قزان محکمه‌لرینڭ کیله‌چکده یاصالاچق عادی مجلسلرنده بر نیچه‌زور اشلر قارالورغه تعیین قیلندی. عسکری محکمه‌ده سیناتورگارین‌نڭ تفتیشی صوڭنده خیانت قیلوده شبهه‌لی بولغان اینتیندانتلرنڭ اشلری، آکروژنی محکمه‌ده کشی آلداوده متهم بولغان میلیونیر ماسلینیکف هم خیانت طریقنچه شارتلاغان ناژیۋینلرنڭ اشلری، پالاتا محکمه‌سنده آقچه اسراف ایتکان، دوخاونایا کونسیتوریه‌نڭ سابق خزینه‌داری تیموفییف هم بوبی مدرسه‌سنده واطرافنده‌غی آوللرده قولغه آلنغان ملا ومعلملرنڭ اشلری قارالورغه تعیین قیلندی. اگرده اۆلگوره آلسه، پالاتا محکمه‌سی طاهرفلرنڭ ده اشلرن قارایاچق.

وحشی ایر - بیشبالتاده پینزا اورامنده پوناماریف یورطنده طوروچی نیکولای کوچومف اسملی ۲۱ یاشلك آدم اوزینڭ بر یل طورغان ۱۹ یاشلك خاتونن بیك ناقیینی باشلاغان ایکان، قچقرغان طاوشینه پالیتسه‌یسکیلر ایله کشیلر کیلوب، بیچاره خاتوننی اۆلم حالنده شفاخانه‌گه، وحشی ایرنی حبسخانه‌گه ییبه‌رگانلر.

حیوانلر حسابی - ولایت زیمستواسینڭ آلغان مسابینه قاراغانده صوڭغی بیش یل اچنده آشلقلرنڭ بر تورلی یاریسی بولووی سایه‌سنده قزان ولایتنده حیوانلرنڭ صانی ایکی اولوش آرتغان هم حیوانلرنڭ بهالری‌ده اۆلگیگه قاراغانده کوته‌رلگان. حاضرگی کونده قزان ولایتنده موگوزلی زور حیوانلر ۵۲۵,۲۳۱، آطلر ۴۵۲,۹۸۵، صارقلر ۱,۲۲۶,۳۷۲، خنزیرلر ۱۸۹,۷۶۰ هم که‌جه‌لر ۲۸,۱۶۸ باشدن عبارت ایکان.

صو یولی - شهرنڭ صناعت کامیسیه‌سی اوسیه‌ده ۋوداپراۋود یاصاو حقنده لائحه توزه باشلاغان. لائحه‌گه قاراغانده آنده آرتیزییان قویوسی قازو توراوچون گنه ۱۲ مڭ صوم آقچه کیره‌ك بولاچق.

آشلق جییو - ولایت زیمستواسینڭ ۱۷نچی ایۋنده بولغان مجلسنده ۱۹۱۲نچی یل اوچون، اینتیندانتستواغه آشلق جییو مسئله‌سی مذاکره‌گه قویلغان ایدی. مجلسده آشلق جییار اوچون اوپراۋاغه وکالت بیرورگه هم بوسنه قزان ولایتنده ایگننڭ نیچك بولاچغی معلوم بولماغانلقدن، جییلاچق آشلقنڭ حسابن تعیین قیلونی اوپراۋا ایله اویه‌ز زیمستوالری رئیسلرینه طابشرورغه قرار بیردیلر.

پوچته‌خانه - پوچته وتیلیگراف کانتورینڭ مدیری ۱۶نچی ایۋنده پله‌ته‌نده میشچانلر اورامنده آپانایف یورطنده پوچته‌خانه آچلغانلقن اعلان ایته. اوشبو پوچته‌خانه‌ده هر تورلی خطلر، داخلی وخارجی تیلیگراملر قبول اینله‌چك.

مسلمان محله‌لرینه یاقن بولغانلقدن، اوشبو پوچته خانه‌نڭ مسلمانلر اوچون، اوڭغایلی بولاچغنده شبهه یوق.

محکمه‌زالندن - بوندن بر ایکی یل مقدم کوزمه دیمییان اویه‌زنده آچکالین هم شیشکار اسملی آول جماعتلری آراسنده ییر اوچون نزاع چققان ایکان. آچکالین آولینڭ کشیلری ییرلرن غصبلاب آلغانلقلری اوچون، شیشکار خلقی اوستندن محکمه‌گه مراجعت ایتکانلر. آکروژنی محکمه اعضالرندن برسی نزاعلی ییرنی اولچه‌ر اوچون، بارغان ایکان. شیشکار آولینڭ کشیلری آڭا ییرنی اولچه‌رگه ایرك بیرمه‌گانلر هم آنڭ ایله برگه بارغان خدمتکارنی ئوترگانچی قیناب طاشلاغانلر. اوشبو سببدن آنلردن ۱۵ کشی بو خصوصده عیبله‌نوب حکمگه بیرلگانلر ایکان. اشلری بوکونلرده آکروژنی محکمه‌نڭ کوچمه هئتنده قارالدی. محکمه آنلرنڭ ۵سن اوچه‌ر آیغه، ۲سن ایکیشه‌ر آیغه حبسخانه‌گه یابارغه قرار بیردی. ۸ی محکمه طرفندن عیبسز طابلدیلر.

هوا - قزان ولایتنده اسیلك همان دوام ایته. شهر اچنده‌قویاشده اسیلکنڭ درجه‌سی ۳۰ درجه‌گه ییتکان کونلرده بولغالی. قزوغه چدی آلمیچی اورامنرده یوری طورغان کشی و آطلر آراسنده یغلوچیلرده کورنگالی. نونلرده بیك اسسی بولغانلقدن، کوب کشیلر ایشك آلدیارنده وبالکونلرده یوقلیلر.

اویه‌زلردن آلنغان خبرلرگه قاراغانده یاغمورسزلقنڭ آشلقلرغه بایتاق ضرری تیگان. آرشلر بر تورلی یاخشی بولسه‌لرده، بوندن صوڭره یاغمور بولماسه، صابان آشلقلرینڭ کیبوب بته‌چکلرنده شبهه قالماغان.

علم هوا علماسندن مشهور دیمچینسکی اوزینڭ تجربه‌سی بوینچه اوشبو اسیلکلردن خبر بیرگان وقتده - ایۋن آخرلرنده وایۋل باشلرنده یاغمورلر بولاچق دیگان ایدی. قاراب قاریق، تجربه‌سی طوغری کیلور میکان؟

ابتدائی اوقو حقنده - شهر اداره‌سی قزان شهرنده ابتدائی اوقونی عمومی ایته‌ر اوچون، آقچه صوراغاچ، معارف وزارتی روس اشکوللری اوچون گنه آقچه تعیین قیلغان ایدی. مسلمانلر آراسنده اوقو مسئله‌سی حل قیلنغانچی مسلمان اوقوخانه‌لرینه آقچه بیرلمه‌یه‌چگن اعلام ایتکان ایدی. بو کونلرده شهر رئیسی بیکیتف جنابلری معارف وزارتینه خبر ییبه‌روب، مسلمان بالالری آراسنده‌ده اوقونی عمومی ایتو اوچون یاڭا اوقوخانه‌لر آچارغه آقچه صوراغان. اوتنچنامه‌سنده مسلمانلر آراسنده روسچه اوقورغه تله‌وچیلر یلدن یل آرتا بارغانلقدن، روسچه کلاسلی مسلمان اوقوخانه‌لری آچارغه لزوم کورگانلگن اعلام قیلغان.

«فقیرلك و یتیملك»

بله هرکم مشقت همده محنت کوب بودنیاده ،
بله‌سز، طاتیسز آنی کوره‌سز دار دنیاده .
لکن شونسن بله‌مسز قایسیسی کیم قایسیدر آرتق،
مونه شونسن بله آلمیسز ، دیسز، طاتوغانم آرتق .
آلای توگل، آنك باردر قاطیراغی، آچیراغی ،
وبارچه‌سندن آرتق هم طنق توگل آچغراغی .
آنك برزمهریر یدر بودنیاده فقیر طورمش ،
تله‌نگه‌له‌ب صۇرانقالاب شولای دنیاده کون کورمش .
فقیر کوڭلی صنق بولاچیتن طورمشده محنتدن ،
کیسلگان بولا هم بغری قاطی آچلق مشقتدن .
ایکنچی آچی مشقت بودنیاده یتیملکدر ،
جهنمده یاشاودر هم ایکی اۇلۇش فقیرلکدر .
یتیملك بدبختلك اول وجانسزلق جناحسزلق ،
امیدسزلك ذلیللك اول وخیملك هم جماحسزلق .
طولرب کوڭلینه زور موڭلق کوزندن یه‌ش طاشوب کیته،
کوبکله‌نوب آچی حسرتلری حددن آشوب کینه .
مۇنه شوندی آدملرگه تییشلی یاردم ایته‌رگه ،
کیلشمی وجدانی بارغه قوری هیچ بیرمی کیته‌رگه.

١٩١١ نچی سنه   عبدالله‌جان حارثف .   ٤ نچی ایيون

شعر:

وجدان قایده؟

بر کشی بر بر قبیح یاچرکن اش قیلسه اگر،
هر کشی چیتدن طوروب: «وجدانسز ایر!»
دیلر آڭار.
«اوچ توبکلی یوق جونك» دیگان کبك بیت،
بیك قزق،
سویلیلر ، گویا ، جهانده «وجدانلی ایر»،
«وجدان» ده بار.
ئه‌ی طوغانلر قایدن آلسون صوك جهانده
یوقنی اول؟
وجدان ئه‌لی قاف طاوی برله‌ن طنچلاب یوقلی
اول.
قای وقتده کورسه‌ڭز سزتلده یورگان قاف طاون،
شونده ئه‌یتورسز مونه آڭغاریه‌می: «وجدانلی
بول!». .

ظریف بشیری.

ناشر و محرری: احمدهادی مقصودی.

روسچه‌غه اصول جدیده.

روس حرفلرن بر آز طانوب اوقی باشلاغان کشیلرگه اوزاوزلرندن روسچه اویره‌نو اوچون چغارلغان «روسستان» کتابینك یولدز مشتریلرینه ییبه‌رگاندن قالغانلری بره‌ر صومدن هر شهرده مشهور کتابچیلرده صاتلمقده‌در .

بو کتاب عربچه اویره‌تو اوچون چغارلغان « دروس شفاهیه » روشنده‌در. «مناسبت عشریه» اسمنده یاڭا برسیستیمده اولدیغندن ترتیبی دخی‌ده سهلره‌کدر .

استودینت. تجربه‌لی معلم. مسلمانلرغه روس لسانی وباشقه اورته مکتبلرده اوقلاطورغان فنلرنی اوقوتا هم مکررلك قیلا . یاش بالالرنی ابتدائی روسچه اوقتورغه قبول ایته. تیخوین اسکن چیرکه‌وی ایشك آلدنده یورییف یورطنده فلیرینسکیلر فاتیرنده .

شرقی قازلق کارخانه‌سی

Восточная колбасная

برنچی مرتبه اولارق مسلمانلر آراسنده ٥٠ تورلیه‌ب قازلق ، کالباسا ، باسدرما پشکان ویشمه‌گان کاپچونی قازلقلار یاڤروپا اصولنده حاضرله نمکده‌در . بیك چیستا ویك امین یرلوب بحفظ صحتگه موافق روشده حاضرله‌ندگنده ، آلوچیلرمزنك ممنون بولونده شبهه ایتمیمز. کارخانه‌مزده هرتورلی زاکازلر قبول ایته‌مز هم چیتدن صوراوچیلارغه صومینه ٢٥ تیین زادانکه ییبه‌رگانلرگه نالوژ قیلوب‌ده ییباره‌لدر.
تله‌گان کشیلرگه پریسکورانت بوش ییباره‌لدر.
شعبه‌سی : اوسیه‌ده‌ڤولوسکی هم صامالیوت پریستلری آراسنده.

Казань, Евангилистовская ул. домъ Сабитова, Абдулла Кильдишевъ.

پارفیومیرنی پرایزۋودستوا شرکتینك اداره‌سی

بروکار هم کامپانیاسینك موسکواده

عمومی معلومات اولارق اعلان ایده‌رکه آنلر طرفندن حاضرلنمکده اولان «لیبه‌ژی پوخ» اسملی پودرنك اوستنده، یوزوب یوری طورغان آق قوش صورتنده اشله‌نگان ئه‌تیکیت ، آنلر طرفندن پرامیشلیننوست شعبه‌سینه ١٩٠٨ نچی یل ٢٥ نچی ایيولده اعلان ایدلمش هم بویلنك ٢٩ نچی آپریلنده مذکور شعبه طرفندن ١٠٦٧٥ نچی نومیرده شرکتکه شهادتنامه بیرلوب، مذکور ئه‌تیکیت ایله فائده‌له‌نو حقی فقط مذکور شرکتکه گنه بیرلمشدر. شونك ایله برابر شرکت اداره‌سی پارفیومیریه فابریکانتلرن هم سوداگرلرنی آگاهلاندرادرکه مذکور ئه‌تیکیت ایله یاخود آڭا یاك اوخشاغان ئه‌تیکیت ایله پودرلرنی یاصاوچی هم آنك ایله سودا قیلوچیلر اولاژینیه اونا کازانیه‌نك ١٣٥٧ نچی استاتیه‌سینك ١٩٠٦ نچی یلغی علاوه‌سی بوینچه مسئولیتکه قالوب جزالاناچقلردر.

شهر قزانده پیچه‌ن بازارنده مسجد قارشوسنده یاڭا آچلدی

کله‌پوش تجارة خانه‌سی

دکانمزده شهر قزانده کوب یللر الوغ کیبه‌تلرده کله‌پوش اشلاوچی برنچی لیك برلن مشهور گرای خالیکوف تحت نظارتنده یاڭا فاسونده ، هرتورلی توسده هیچ کم رقابت ایته آلماسلق درجه‌ده اعلی لیونسکی قطیفه‌دن زاکاز و آصوبی زاکاز چیگولی هم چیکوسز زور و آصوبی زور کله‌پوش‌لر اشله‌نوب آرزان بها ایله صاتلمقده‌در .

هرتورلی زاکازلر قبول ایدلب مشتری‌لرمزنی ممنون ایته‌راوچون اجتهادنی صرف قیلاچقمز چیتدن صوراتوچیلرغه صومغه ٢٥ تیین زادانکه‌نی آلو برلن توقفسز قالغانونی نالوژ قیلوب ییبه‌ره‌در . سودامز فقط کله‌پوش برلن بولغانلقدن هرتلو مشتری‌لرمزنك راضی بولاچاقلرینه اشانامز .

احترام ایله احمد بیکشییف هم گرای خالیکوف .

آدریس: Казань, Сѣнная Торгово-Промышленное подвор. №. 18 Бикшееву.

Курсистка

عالی کورسلرنی تمام ایتکان روس قزی مسلمان بالالرن روسچه اوقوتونی تلی .
آدریس یولدز اداره‌سنده .

روس قزی

اصول تعلیمدن امتحان طوتقان روس قزی روسچه اوقوتورغه درس ازلی.
آدریس اداره‌ده .

Восточные номера. شرق مسافرخانه‌سی .

قزانده پیچه بازارنده برنچی درجه‌ده تمیز ومزین شرق مسافرخانه‌سی پوچته، تیلیگراف وبانکه‌لرگه یاقن اورنده طرامۋای یولی بوینده‌در . طهارة خانه‌سی جلی ، ایرلر وخاتونلر اوچون آیرمدر . آشلری مسلمان پۋار اداره‌سنده حفظ صحتکه موافق روشده حاضرله‌نه‌در . بوفیتنده مینرالنی طاتلی صولر صاتلادر . زالنده تورلی مسلمان کویلری اوینالوب طورادر . ایشك آلدنده مال‌لر قویار اوچون اسکلادلری باردر . یوموش اوچون خادم وخادمه‌لر حاضردر. نومر بهالری ٥٠ تییندن باشلاب ٢ صوم ٥٠ تیینگه قدردر . تیلیفونی ١٠١٣ نچی نومرلیدر .

سینترالنی مانوفاکتورنی مغازین

قزانده عین‌الدین مؤمنفنك

محترم مشتری‌لرینه اعلان قیلادر

آقمولا اوبلستی پیترپاول شهرنده سینتر ۋوسکریسینسکی اورامده احمدجان شفییف یورطنده شولوق سینترالنی مانوفاکتورنی مغازین اسمنده ١٣ نچی ایيوندن اعتباراً

یاڭا شعبه آچلدی .

اورن ازلی . روسچه وتاتارچه یاخشی بله طورغان ١٨ یاشلك مسلمان یگتی کانتورده یاکه کیبتده خدمت ایته‌رگه اورن ازلی .
آدریسی «یولدز» اداره‌سنده .

اورن ازلیمن کانتورغه چیتکه کیته‌رگه‌ده راضی من . آدریس اداره‌ده .

اوسیاده کیبت ایچون ١٢-١٣ یاش چاماسنده ایکی بالا کیرك بلشورگه ممکن عبدالله کیلدیشف کیبتنده

Библіотека модныхъ романовъ.

ВТОРАЯ СЕРІЯ
двадцать книгъ для легкаго чтенія.

Цѣна 5 рублей безъ пересылки. Цѣна 6 рублей съ пересылкой.

Книги отпечатаны на хорошой бумагѣ, съ рисунками, въ художествен. обложкахъ, около 3000 страницъ убористой печати.

Всѣ книги въ отдѣльной продажѣ стоятъ около 20 руб. Высылаются за 6 руб. съ достав. и пересылк. во всѣ мѣста Россіи (въ Сибирь на 1 руб. дороже) по полученіи задатка 2 рубля. (Можно почтов. марками) Безъ пересылки цѣна 5 руб.

Р. Мезеруа. **Хищный любовникъ.** Романъ изъ нравовъ Парижск. общ.
Р. де-Гурмонъ. **Лода и Джіоконда:** Интимный романъ въ письмахъ.
Ф. Ліонъ. **Прекрасная грѣшница.** Романъ королевы Драги. Придворная хроника и интимн. жизнь Сербскаго двора.
Чухонскій Богъ. Романъ изъ жизни борцовъ и атлетовъ Н. Н. Брешко-Брешковскаго.
Приключеніе Б. —и. Извращенные интимные разсказы изъ жизни одной извѣстной почтенной семьи.
Пр. Пашкисъ. **Косметика.** Въ общедоступномъ изложеніи.
Въ омутѣ страстей или кровавая женщина. Сенсаціонный романъ.
Качели. **Свадебный обычай или первыя ночи новобрачныхъ.**
Сборникъ **„Яма“.** Разсказъ А. И. Куприна.
П. Лоти. **Рынокъ любви.** Романъ изъ жизни домовъ свиданій.
И. Н. Пономарева. **Живой товаръ.** Романъ изъ жизни бѣлыхъ рабынь, торгующимъ тѣломъ.
Боккачіо-Декамеронъ. Избранныя пикатн. новеллы, съ 9 рисун.
Г. д-Аннунціо. **Дѣвы скалъ.** Ром.
Три сестры. Дневникъ содержан.
Ю. Александровскій. **Катехизисъ.** Необходимая книга въ кажд. домѣ.
Р. Добрый. **Очерки изъ полового и иныхъ психозовъ.**
Э. Золя. **Завѣтъ умершей.**

Въ числѣ 20-ти книгъ входитъ книга д-ра Миллера **„Половая жизнь человѣчества“**, роскошно изданный въ 3-хъ частяхъ, около 400 страницъ. Авторъ знакомитъ съ подробностями половой жизни во всѣхъ ея нормальныхъ и ненормальныхъ проявленіяхъ, во всѣми особенностями и обычаями, присущими каждому народу, начиная съ жизни первобытныхъ людей и до нашего вѣка. Теорія всеобщей проституціи, бракъ и реформа брака, жизнь отшельниковъ, аскетовъ, монаховъ и т. д. За всѣ 20 книгъ цѣна 6 руб. съ пересылкой и упаковкой, (въ Сибирь на 1 руб. дороже). Высылаются немедленно по полученіи задатка 2 руб., а остальную сумму дѣлается налож. платежъ. Безъ пересылки цѣна 5 р. Каталогъ книгъ прилаг. безплат. Требованія адресовать:

Книжному магазину СѢВЕРЪ,

С.-ПБургъ, Пет. ст. Большой пер. д. № 3 К. Телеф. № 401-90.

قزانده ایك یخشی نومرلر

«بلغار» مسافرخانه‌سی

برادران رمضانفلرنك

پیچان بازارنده.   کازاکوفلر یورطنده.

تیلیفون نومری ٧٤٨ حرمتلو مشتریلرمزنك ذوقروحیه‌لرینی اویغاتوو قوه سمعیه‌لرینی خوشلاندرور اوچون خصوصی صورتده حاضرلنگان اویون ماشیناسی زالنی تزیین ایته‌در .

Номера „Болгаръ“

همه نومیرلر ماسلنی کراسکه بله بویالغان؛ الکتریق ایله یاقترتله اراینه جلتوله. جماعتلری ایله کیلوچی مسلمانلرغه آیرم شیرمه‌لی نومیرلر، خاتونلر ایرلر ایچون آیرم جلی بدرفلر حاضرلنمشدر نومیرده پوچته تیلیغراف وباشقه یوملر ایچون خدمتکارلر، اطاعتلی خادم وخادمه‌لر موجوددر . بی زورزالده هروقت مسلمان، روس وترکیه غزیته وژورناللری موجوددر . آشخانه ماهر آش‌پشروچیلر اداره‌سنده بولوب هروقت حفظ صحتکه موافق طعاملر حاضرلنه . بوفیتده هرتورلی مینرالنی صو وقواصلر باردر . نومیرلر ٥٠ تییندن باشلاب اوچ صومغه قدر. آیلقلاب کیلشو ایله. مال آلوب کیلوچیلرگه اسکلادلر حاضردر.

صاتوب آلام!

طوتلغان ایران هم بخارا پالاسلرن یاخشی بها ایله صاتوب آلامن. بلغار نومیرلرنده ٢٧ نچی نومیرده. شمس‌الدین اسماعیلف.

کوب اوقتوب ملکه حاصل ایتکان مسلمان یگتی روسچه اوقته . گیمنازیه‌نك تو‌به‌ن صینفلرینه کرورگه حاضرلی

Старо-Горшечная д. Долгошеина кв. Морозова.

بیرمه‌من ١٩٠٩ سنه قزان‌اۋیستاۋکه سنده زور آلطون میدال آلدی .

مغازینلرمزده هر وقت آرزان بها ایله صاتلمقده‌در:

برن کنیتیل هم یفه‌ك ایله چیگلب اشله‌نگان اعلا طاقیه هر تورلی کله‌پوش، فس هم قالفاقلر، چن انجیلی کله‌پوش وقالفاقلرده اشله‌ب بیررگه زاکاز قبول ایته‌مز.

صومیغه ٢٥ تیین زادانکه ییبه‌رگان مشتریلرمزگه هرطرفقه پوچته هم کانطورلر ایله نالوژنی پلاتیوژ قیلوب هیچ توقفسز ییبه‌ره‌مز .

سودامزنك باشلانووی ١٨٦٨ سنه‌ده
تیلیفون نومری ٧٧١.

عین‌الدین ثابتف

گلاونی اسکلادمز قزانده تیخۋینسکی اورامده اوز یورطمزده آتدیلینیه‌مز پیچه‌ن بازارنده مسجد آستنده

یارمینکه‌لرده:

مکاریه‌ده مسجد قارشوسنده اوزکیبتمزده ١٢ نچی و ١٤ نچی نومرلرده. اربیتده گاستینی ره‌ته. بوگلمه، مینزه‌له، بری، اوف، استرلیطاماق، یه‌له‌به‌ی، سمبر، چاللی وغیرلرده.

آدریس : Казань, Главный Складъ: Гайнутдину Сабитову.

قزانده بازار بهالری:

٢٠ نچی ایيونده

لقی یال، قویرق ایله . .	٦ صوم	٥٠ تیین
قوری صفر یوطی . .	١٦ «	— «
یی صفر یوطی . . .	— «	— «
قوری باشماق یوطی .	— «	— «
ویمنکه یاپاغه . . .	٣ «	٥٠ «
آبویکه قوری یوطی .	٢٧ —	٥٠ «
یی آبویکه یوطی . .	— «	— «
پالوی قوری یوطی .	١٩ «	٥٠ «
پالوی یی یوطی . .	— «	— «
صارق تکه‌سی . . .	١ «	— «
ایری صارق روسکی .	. «	— «
چیرکاسسکی صارق .	١ «	٢٠ «
سکبه	١ «	٢٠ «
جال قوری یوطی .	١١ «	— «
تل قوری یوطی . .	٢٣ —	٢٥ «
بورچق	١ «	٥٠ «
بیار	٢ «	— «
موقنی طای . . .	٤ «	— «
آق کرمن . . .	«	— «
بوری . . .	—	— «
صانی مایی یوطی . .	٧ «	— «
یی مای یوطی . .	— «	— «
آرش اونی . . .	«	٨٢ «
ویاتکی صولی .	— «	٦٥ «
میرکاسکی صولی .	— «	٧٠ «
قازقاوریاسی یوطی .	١١ «	— «
قوری مای یوطی .	٩ «	٣٠ «
شیکر یوطی . .	٥ «	٣٠ «
آق مامق . .	٤٤ «	— «
سیری مامق .	٤٠ «	— «
قازیونی ایری . .	٨ «	— «
قازیونی واق قاورسز .	١٢ «	— «
جمره‌مکی . . .	١٢	٥٠ «

Редакторъ-Издатель Ахмедъ Низамовичъ Максудовъ   مطبعهٔ کریمیه قزان.   Казань Электро-Лито Типографія и Словолитня Т.Д. „Бр. Каримовхъ„